

การพัฒนากฎหมายเพื่อนำหลักธรรมาภิบาลปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วย
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
Development of Law to Adapt Good Governance for Law on National
Anti-Corruption Commission.

อตนัย สายรัตน์

Attanai Sairat

นักศึกษา ปริญญาเอก นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Doctoral Student the Faculty of Laws Sripatum University

Corresponding Author Email: Attanai.sa@spu.ac.th

Received: 3 May 2022

Revised: 25 May 2022

Accepted: 27 May 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมสำหรับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติของไทย และ 2. เพื่อนำหลักธรรมาภิบาลปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 16 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 กลุ่มนักวิชาการ จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มกระบวนการยุติธรรม จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 3 กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 4 กลุ่มประชาชน จำนวน 4 คน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักธรรมาภิบาลที่มีความเหมาะสมเพื่อการบังคับใช้กฎหมายให้มีผลผูกพันคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในการใช้อำนาจหน้าที่ โดยหลักธรรมาภิบาล มี 10 หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก หลักความคุ้มค่า หลักการรับผิดชอบ หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักความเสมอภาคและความเที่ยงธรรม และ หลักการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และ 2) หลักธรรมาภิบาลนี้นำไปสู่การบัญญัติเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไปเป็นกฎหมายรองรับ และการวิจัยมีข้อเสนอแนะให้มีการตรานำเอาหลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 ข้อไปเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อเป็นกฎหมายรองรับการใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

คำสำคัญ: คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, หลักธรรมาภิบาล, กฎหมายต้นแบบ

Abstract

This research consists purposes were 1. to study and analyze suitable good governance for National Anti-Corruption Commission of Thailand and 2. to adapt good governance for law on National Anti-Corruption Commission. This study is qualitative research and research instrument is interview. The target group of this research consists of 16 people, selected by purposive sampling. The target group is divided into the following 4 groups. Group 1 includes 4 people of academic staff. Group 2 contains 4 people of justice procedure. Group 3 includes 4 people of government officer, and group 4 contains 4 people of public group. This data from interview and relevant documents are analyzed by content analysis. This research presents that 1) there are 10 principles of good governance, enforcing law to monitor the exercise of National Anti-Corruption Commission.

The 10 principles of good governance include rule of law, ethic, transparency, public participation, inspection of public organization, valuableness, accountability, efficiency and productibility, justice and equality and information accessibility and 2) The 10 principles lead to additional procedure of legislation of Organic Act on Anti-Corruption, and the principles should be enacted on the Organic Act on Anti-Corruption, in order to be the law to monitor the exercise of National Anti-Corruption Commission.

Keywords: National Anti-Corruption Commission, Authority, Model Law

บทนำ

ในบริบทของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของไทยนั้น ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดตั้งองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยผลที่กำหนดขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการปฏิรูปทางการเมืองที่ต้องการให้เป็นการเมืองใหม่ ให้สิทธิและเสรีภาพกับประชาชนโดยมุ่งหวังให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ต่อมามีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จนถึงปัจจุบันซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ตามหมวด 12 องค์กรอิสระ โดยกำหนดให้มีองค์กรอิสระทั้งหมด 5 องค์กร และในกลุ่มองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญในส่วนที่ 4 มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับพุทธศักราช 2540 โดย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เนื่องจากประเทศไทยได้ชื่อว่าการทุจริตจากเจ้าพนักงานของรัฐที่ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือบุคคลอื่น

การจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) นี้ มีหลักการและเหตุผล คือ “ความพยายามของรัฐในการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการด้วยการจัดตั้งองค์กรที่ผ่านมาในหลายลักษณะ ได้แก่ คณะกรรมการตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ (ก.ต.ป.) ก่อนยุบเลิกและตั้งองค์กรใหม่ที่เรียกว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) และถูกยุบเลิกไปจนมาจัดตั้งเป็น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2542 ที่มีฐานะเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองรวมอยู่” แม้ต่อมาจะมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับใหม่ คือ ฉบับพุทธศักราช 2550 และฉบับพุทธศักราช 2560 ก็ยังคงให้มีการจัดตั้งองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและมีกฎหมายจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เช่นเดิม แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า การใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าพนักงานของรัฐก็ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องและนับวันจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น ดังปรากฏจากสถิติจำนวนการกล่าวโทษ หรือการร้องเรียนโดยผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าพนักงานของรัฐหรือผู้ที่ได้พบเห็นการทุจริตในภาครัฐของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เป็นไปตามเป้าหมายและหลักการของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าพนักงานของรัฐได้อย่างแท้จริง ที่เป็นเช่นนี้อาจจะมาจากการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังขาดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2561)

ปัจจุบัน พบว่า ยังไม่มีการนำหลักดังกล่าวมาใช้กับการตรวจสอบการใช้อำนาจขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด แต่หากพิจารณาองค์กรภาคีอื่น เช่น สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ มีการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้โดยมีกฎหมายรองรับ และปัญหาจากการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการ

จัดตั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งปัญหาที่ขัดแย้งกันระหว่างการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐที่หากได้ผลจริงย่อมจะสร้างความหวาดกลัวหรือเกรงกลัวต่อโทษที่จะได้รับ แต่ผลที่ตามมากลับไม่เป็นไปเช่นนั้นเนื่องจากพบว่ามติดะสมจำนวนมากที่รอการพิจารณาสอบสวนเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดไปลงโทษตามกระบวนการวิธีที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 บัญญัติไว้ ส่งผลให้มีหลายคดีขาดอายุความดำเนินคดีจนเป็นข้อสงสัยได้ว่าอาจเป็นช่องทางให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.เกิดการใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ชอบในการประพฤติมิชอบ แสวงหาผลประโยชน์ในลักษณะเป็นการทุจริต เพราะสามารถให้ทุนหรือให้โทษแก่ผู้กระทำความผิดได้ การวิจัยนี้จึงมีแนวคิดที่จะนำเอาหลักธรรมาภิบาลมาใช้กับการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยคาดหวังว่าหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้อำนาจหน้าที่ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าพนักงานของรัฐแล้ว ย่อมทำให้การใช้อำนาจ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรมและทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2561)

ดังนั้น การวิจัยจะได้วิจัยและวิเคราะห์เพื่อหาคำตอบหลักธรรมาภิบาลข้อที่เหมาะสมแก่การนำมาใช้กับการใช้หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมสำหรับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติของไทย
2. เพื่อนำหลักธรรมาภิบาลปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. **กลุ่มเป้าหมาย** ได้แก่ จำนวน 16 คน ที่มาจากการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง ประกอบด้วย ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง (Stakeholders) กับประเด็นการวิจัย คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มกระบวนการยุติธรรม จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักวิชาการ จำนวน 4 คน กลุ่มที่ 3 กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ จำนวน 4 คน และกลุ่มที่ 4 กลุ่มประชาชน จำนวน 4 คน
2. **เครื่องมือการวิจัย** ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (Interview) ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 การศึกษาและวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมสำหรับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติของไทย และนำหลักธรรมาภิบาลปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)
3. **การรวบรวมข้อมูล** ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย และ 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย และการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากฎหมายเพื่อนำหลักธรรมาภิบาลปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาและวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมสำหรับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติของไทย

ผลการวิจัยพบว่า หลักธรรมาภิบาลที่ได้จากการวิเคราะห์ คือ ให้มีกฎเกณฑ์การบริหารจัดการที่ดีเพื่อเป็นเครื่องมือกำกับการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเกี่ยวกับป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองว่าร้ายผิดปกติ หรือใช้อำนาจโดยมิชอบเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์และทรัพย์สินโดยใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ การให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการกับคดีการทุจริตหรือคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยให้มีหลักธรรมาภิบาลซึ่งเป็นหลักการบริหารปกครองที่ดีนั้นย่อมส่งผลให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้เกิดประสิทธิผลคือจำนวนคดีการทุจริตจะลดน้อยลงไปได้ ซึ่งหลักธรรมาภิบาลที่เป็นคำตอบของการวิจัยจากการทำ Co-Design และการรับฟังความคิดเห็น (Hearing) มีความสอดคล้องต้องกันว่าหลักธรรมาภิบาลที่จะนำมาใช้กับ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มี 10 ข้อ ดังนี้

- 1) หลักนิติธรรม
- 2) หลักคุณธรรม
- 3) หลักความโปร่งใส
- 4) หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 5) หลักการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก
- 6) หลักความคุ้มค่า
- 7) หลักความรับผิดชอบ
- 8) หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 9) หลักความเสมอภาคและความเที่ยงธรรม
- 10) หลักการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

หลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 ข้อ ต้องนำมาจัดทำเป็นกฎหมายรองรับการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งการวิจัยมีความเห็นว่ากฎหมายที่จะบัญญัติรองรับการนำเอาหลักธรรมาภิบาลมาใช้กับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คือ การเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

2. การนำหลักธรรมาภิบาลปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ผลการวิจัยพบว่า การนำเอาหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก มาเป็นกฎหมายเพื่อให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและผู้ปฏิบัติงานได้นำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจ ซึ่งหลักธรรมาภิบาล 10 หลักนี้ เมื่อนำมาจัดเป็นกลุ่มจะได้ 4 ด้าน ดังนี้

1) ด้านการกำกับความชอบด้วยกฎหมาย ประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาคและความเที่ยงธรรม การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักการด้านนี้ จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจมีความชอบด้วยกฎหมายภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างเป็นธรรม ไม่เกิดการเลือกปฏิบัติในกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มีหลักประกันความเป็นอิสระและเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเสมอภาคเท่าเทียมกันในการปฏิบัติหน้าที่ส่งผลให้เกิดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเกิดประสิทธิภาพ มีความชอบด้วยกฎหมาย

2) ด้านการกำกับความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ประกอบด้วย หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก และหลักการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักการด้านนี้ จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจที่มีความตรงไปตรงมา มีการเปิดเผยและให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอแนะปัญหาและประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินงาน และร่วมตรวจสอบผลการปฏิบัติงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

3) ด้านการกำกับความคุ้มค่า ประกอบด้วย หลักความคุ้มค่า หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักการด้านนี้ จะส่งผลให้เกิดการควบคุมกำกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีการใช้ทรัพยากรสำหรับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างประหยัด เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม มีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เกิดการปรับปรุงและยกเลิกกิจกรรมหรือภารกิจที่ล่าสมัยและไม่มีความจำเป็น การดำเนินงานที่มีการวางแผนเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนและดำเนินการสำเร็จตามเป้าหมาย เกิดกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบและมีมาตรฐาน มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ มีการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานตลอดและต่อเนื่อง และผลสุดท้ายจะเกิดการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ทำให้รัฐและประชาชนลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

4) ด้านการกำกับความรับผิดชอบ ประกอบด้วย หลักความรับผิดชอบ และหลักคุณธรรม การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักการด้านนี้ จะทำให้เกิดความตระหนักและรับผิดชอบในภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย ใส่ใจปัญหาและกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาการทุจริต จะทำให้กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติสามารถสืบสวนสอบสวนร่วมกันต่อภารกิจและหน้าที่ การกระทำ การตัดสินใจ และการกำหนดนโยบายต่าง ๆ เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการอื่นตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจก่อให้เกิดจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีศีลธรรม คุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และตรงตามความคาดหวังของสังคม รวมทั้งเกิดการยึดมั่นในอุดมการณ์และค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม อันจะทำให้เกิดการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากฎหมายเพื่อนำหลักธรรมาภิบาลปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมสำหรับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติของไทย พบว่า หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) นี้เป็นหลักการที่มีการนำมาใช้ในระดับระหว่างประเทศและต่างประเทศหลายประเทศ จึงถือได้ว่าเป็นหลักการที่สมควรจะได้นำมาใช้กับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญของไทยโดยเฉพาะคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งปัจจุบันพบว่ายังไม่มีให้นำหลักดังกล่าวมาใช้ในการตรวจสอบการใช้อำนาจขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด แต่หากพิจารณาองค์กรภาครัฐอื่น เช่น สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ มีการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้โดยมีกฎหมายรองรับ การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและปฏิบัติงาน จะต้องมีหลักเกณฑ์และรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักธรรมาภิบาล จึงให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจออกกฎบังคับใช้ภายในระยะเวลาที่กำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

1) หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลในเรื่องข้อห้ามคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตการทุจริตแห่งชาติ ร่วมพิจารณาและวินิจฉัยเรื่องร้องเรียน ใต้สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนรูปแบบและการจัดให้เหตุผลในคำวินิจฉัย ระยะเวลาการดำเนินการสืบสวนสอบสวน การไต่สวนการพิจารณาและวินิจฉัย การเปิดเผยผลการไต่สวน การให้สิทธิประชาชนตรวจสอบความถูกต้องและเข้าถึงข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ ขั้นตอนและระยะเวลาแล้วเสร็จของงานแต่ละงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนและการประกาศให้ประชาชนทราบขั้นตอนและระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน และการอื่นที่จำเป็นให้การปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

2) หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลบังคับใช้กับผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับขอบเขตหน้าที่และอำนาจของผู้ปฏิบัติงานแต่ละประเภทและระดับตำแหน่ง และมาตรการลงโทษกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม

3) ตัวชี้วัดและการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักธรรมาภิบาลของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและผู้ปฏิบัติงานในทุกรอบปี และประกาศผลการประเมินเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

2. เพื่อนำหลักธรรมาภิบาลปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พบว่าการนำหลักธรรมาภิบาล จำนวน 10 หลักคือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก หลักความคุ้มค่า หลักภาระความรับผิดชอบ หลักความรับผิดชอบ หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักความเสมอภาคและความเที่ยงธรรม และหลักการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร มาปรับใช้เป็นกลไกกำกับกับการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและผู้ปฏิบัติงาน และการจะให้การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลักนี้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ จะต้องตราเป็นกฎหมายให้มีสภาพบังคับและผูกพันต่อการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจ โดยต้องมีการจัดทำหลักเกณฑ์และรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติหน้าที่และแนวทางการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักธรรมาภิบาลทั้งในส่วนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดและการประเมินผลซึ่งจะเป็นการตรากฎหมายลำดับรองบังคับใช้ โดยให้มีสภาพบังคับและผูกพันต่อการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจก็ต้องตราเป็นกฎหมาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องตรากฎหมายขึ้นใหม่ทั้งฉบับ แต่ตราเป็นกฎหมายโดยการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.2561

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนากฎหมายเพื่อนำหลักธรรมาภิบาลปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. จากแนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากฎหมายเพื่อนำหลักธรรมาภิบาลปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ประกอบกับการวิเคราะห์ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในปัจจุบัน ที่ไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมเพียงพอในการทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทำให้เกิดผลกระทบต่อการการทุจริตคอร์รัปชันเป็นช่องทางการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจโดยไม่ชอบ ผลจากการวิเคราะห์ในการแก้ปัญหาตามที่กล่าวมานั้น มีหลักธรรมาภิบาลที่เหมาะสมกับขอบเขตหน้าที่และอำนาจ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก หลักความคุ้มค่า หลักภาระความรับผิดชอบ หลักความรับผิดชอบ หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล หลักความเสมอภาคและความเที่ยงธรรม และหลักการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เมื่อมีการปรับหลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 หลักนี้กับบทบัญญัติของกฎหมายจะทำให้คณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. หลักธรรมาภิบาลที่นำมาปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดังนี้

มาตรา 27/1 การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายอื่นให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มาตรา 27/2 - 27/11

มาตรา 27/2 การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักนิติธรรม การปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวน ต้องใช้อำนาจภายใต้ขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับกำหนดไว้ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ คำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย มีใช้ตามอำเภอใจ อำนาจของตัวบุคคล ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งหรืออำนาจทางการเมือง

มาตรา 27/3 การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักคุณธรรม การปฏิบัติหน้าที่ที่มีจิตสำนึกต่อความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจให้เป็นไปอย่างมีศีลธรรม มีคุณธรรม ไม่มีความลำเอียง และตรงตามปทัสฐานของสังคม รวมทั้งต้องยึดมั่นในอุดมการณ์และค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระและหัวหน้าหน่วยงานธุรการขององค์กรอิสระ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมที่มีอำนาจตามกฎหมายได้กำหนดขึ้นใช้บังคับเพื่อสอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และตรงตามปทัสฐานของสังคม

มาตรา 27/4 การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักความโปร่งใส หลักการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในการใช้อำนาจหน้าที่อย่างโปร่งใสตรวจสอบได้ และเปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้ถึงกระบวนการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในการพิจารณาวินิจฉัยข้อร้องเรียน ผลในการปฏิบัติหน้าที่ ผลในการพิจารณาไต่สวน เพื่อให้สามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานได้ โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะต้องจัดเตรียมสถานที่เพื่อรวบรวมข้อมูลข่าวสารดังกล่าวและจะต้องจัดให้มีรายการบัญชีข้อมูลข่าวสารสำหรับอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูล โดยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ต้องกำหนดกฎ ระเบียบ ของชนิดหรือประเภท วิธีการ กำหนดเวลา และแหล่งที่จะทำการเผยแพร่ซึ่งข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนนั้น

มาตรา 27/5 การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนการปฏิบัติราชการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน รวมถึงเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมให้ข้อมูล ร่วมแสดงทัศนะ เสนอปัญหา และร่วมตรวจสอบการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยกำหนดรูปแบบการมีส่วนร่วม และอาจส่งเสริมด้วยการให้รางวัลกรณีมีประชาชนแจ้งเบาะแสการทุจริต รวมถึงกำหนดมาตรการคุ้มครองการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรา 27/6 การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักการตรวจสอบจากองค์กรภายนอก การดำเนินการจัดให้มีการประเมิน หรือตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ ผลในการปฏิบัติหน้าที่จากองค์กรภายนอก ซึ่งถือเป็นหลักประกันขององค์กรในการประเมินประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจนทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ และเพื่อสะท้อนถึงสิ่งที่เป็นปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของการใช้อำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มาตรา 27/7 การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักความคุ้มค่า การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยรณรงค์ให้มีการประหยัด แต่ใช้ทรัพยากรที่มีอย่างความคุ้มค่าโดย ให้คำนึงถึงประสิทธิภาพของการ

ปฏิบัติหน้าที่และนำข้อมูลและผลการดำเนินงานมาปรับปรุงวิธีการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด จัดสรรองค์กรและเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ โดยใช้หลักความได้สัดส่วน รวมถึงการประเมินราคาและค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการวินิจฉัยในแต่ละคดี

มาตรา 27/8 การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักหลักการความรับผิดชอบพร้อมที่จะต้องรับผิดชอบจากการใช้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจากการจัดการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่มีความบกพร่องหรือผิดพลาดโดยทุจริตหรือโดยประพฤติดมิชอบและเกิดความเสียหาย มีการจัดวางระบบการรายงานความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ เพื่อประโยชน์ต่อการตรวจสอบและการให้คุณให้โทษ ตลอดจน ต้องมีการจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือป้องกันปัญหาและผลกระทบหรือการบรรเทาผลร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น โดยต้องรายงานผลการดำเนินการต่อรัฐสภา

มาตรา 27/9 การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ประสิทธิภาพ หมายถึง การมีกระบวนการสร้างผลสัมฤทธิ์ที่ตรงต่อความต้องการ เกิดผลิตผลที่คุ้มค่าและบังเกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม มีการลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงานเพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระค่าใช้จ่ายแก่ประชาชน ปรับปรุงระเบียบหรือกฎหมายให้เป็นพลวัตและยกเลิกกิจกรรมหรือภารกิจที่ล้าสมัยและไม่มีความจำเป็น

ประสิทธิผล หมายถึง การมีวิสัยทัศน์เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนการรักษาผลประโยชน์ของรัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติในการปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจที่กฎหมายกำหนดไว้ ให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรที่มีการวางเป้าหมายการปฏิบัติงานที่ชัดเจนในระดับที่สามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชน สร้างกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบและมีมาตรฐาน มีการบริหารจัดการความเสี่ยงและมุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ มีกระบวนการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 27/10 การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักความเสมอภาคและความเที่ยงธรรม การใช้อำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้เกิดความเท่าเทียมและเที่ยงธรรม และมีความยุติธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในด้านเพศสภาพ ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา อายุ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางการเมือง ศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่น ๆ รวมทั้งการให้โอกาสในการได้รับการส่งเสริมองค์ความรู้และการให้บริการที่เท่าเทียมกันและเป็นไปโดยเที่ยงธรรมในการเข้าถึงบริการของประชาชนโดยให้คำนึงถึงผู้ด้อยโอกาสในสังคมด้วย

มาตรา 27/11 การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ประชาชนทุกคนไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียหรือไม่ เป็นประชาชนทั่วไปหรือเป็นผู้ร้องเรียน หรือ ร้องทุกข์ สามารถที่จะทราบและเข้าถึงเรื่องราวหรือข้อเท็จจริงในการปฏิบัติหน้าที่และผลในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้ความสำคัญในสิทธิต่อการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง และเชื่อถือได้ให้ประชาชนและภาคประชาสังคมได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง ตลอดจนมีการวางระบบให้การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นไปโดยง่ายและทันเวลา สร้างความไว้วางใจ แก่คนในชาติ

องค์ความรู้ใหม่ คือ การนำหลักธรรมาภิบาลมากำหนดขอบเขตหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และผู้ปฏิบัติงาน รวมทั้งสามารถป้องกันปัญหาที่จะเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและผู้ปฏิบัติงานได้ การวิจัยนี้ได้ให้หลักธรรมาภิบาลที่มีความเหมาะสมหากหลักธรรมาภิบาลทั้ง 10 หลักนี้ มีสภาพบังคับและผูกพันต่อการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของผู้ที่เกี่ยวข้องจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 กระบวนการทางนิติบัญญัติเพื่อตราเป็นกฎหมายนั้น ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของผู้ปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการอื่นใดที่จำเป็นตามกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่กำหนดไว้ เพื่อให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วสามารถนำไปไปสู่การใช้บังคับได้สัมฤทธิ์ผลเร็วขึ้น

1.2 ควรให้มีการอบรมผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการรับรู้และเข้าใจบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีการตราบังคับใช้ รวมถึงบรรดากฎหมายหรือแนวทางทั้งหลายที่ออกบังคับใช้ด้วย และมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและผู้ปฏิบัติงานได้ใช้ศึกษาและเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะให้มีการจัดทำวิจัยต่อไปในเรื่อง “การจัดทำกฎต้นแบบตัวชี้วัดและการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติและผู้ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล” เพื่อจะทำให้มีหลักเกณฑ์ตัวชี้วัดและการประเมินผลที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์และเกิดการยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สำหรับใช้เพื่อการพิสูจน์และตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจตามหลักธรรมาภิบาล

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถของ ศาสตราจารย์ ดร.สุณีย์ มัลลิกะมาลย์ ให้ความรู้และแนะแนวทางการวิจัยให้กับผู้วิจัย รวมถึงการรับเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์ ที่ให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ อันเป็นคุณประโยชน์ต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านผู้ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าที่ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของทุกท่าน อันมีความสำคัญต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์เพื่อให้ร่างกฎหมายที่มีสาระสำคัญครบถ้วนสมบูรณ์ตามวิธีวิทยาการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2550). *ที่มาของกฎหมายมหาชน*. เอกสารประกอบการบรรยาย คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน
- ไชยวัฒน์ คำชู และคณะ. (2545). *ธรรมาภิบาล: การบริหารการปกครองที่โปร่งใส ด้วยด้วยจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์น้ำฝน
- ธนสวรรค์ เจริญเมือง. (2553). *ทฤษฎีและแนวความคิดการปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่นภาคแรก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คบไฟ.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2545). *การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) ในสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- ศิริวรรณ มนอัคระพดุง. (2555). *ปัญหาการคอร์รัปชันของไทย กรณีศึกษาสิงคโปร์และฮ่องกง*. กรุงเทพมหานคร สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2561). “หลักธรรมาภิบาลของการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี”. สืบค้นเมื่อ 11

ธันวาคม 2561, จาก <http://www.opcd.go.th>

สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. (2560). วิธีวิทยาการวิจัยทางนิติศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: บริษัท อาร์ทิฟานี จำกัด